

BIOKOSMETIKA

V LÉKÁRNÁCH A V KOSMETICKÝCH SALONECH příručka pro spotřebitele

Co je biokosmetika?

Proč používat biokosmetiku?

Otázky a odpovědi. Praktická příručka popisuje aktuální stav certifikace biokosmetiky v České republice a ve vybraných zemích. Vysvětluje rozdíly mezi biopotravinami a biokosmetikou. Všímá si zdravotních a ekologických aspektů bio kosmetiky.

Vydala: © Syncare Plus, s.r.o. 2019
www.syncare.cz plus@syncare.cz

SynCare
stvořeno pro krásu • created for beauty

CO JE BOKOSMETIKA - PROČ POUŽÍVAT BOKOSMETIKU

Základní pojmy

Ekologický: Vychází ze slova ekologie. Označuje výrobky, služby, ale také chování šetrné k životnímu prostředí. V angličtině je shodné se slovem ORGANIC.

Biopotravina: Musí být vyrobena v rámci ekologického zemědělství na ekofarmě, která splňuje požadavky zákona č. 242/2000 Sb.

Biokosmetika: Zatím neexistuje zákonná úprava. Vemí silnou organizací v Evropě je sdružení COSMOS, které se snaží o sjednocení pravidel pro biokosmetiku. Důvěryhodné jsou ty biokosmetické přípravky, které mají nezávislý certifikát.

Přírodní: Vše, co má svůj původ v přírodě. Jen samotné označení „přírodní kosmetika“ nemusí znamenat, že přípravek je rovněž ekologický. Měl by mít nezávislý certifikát.

Organický: V češtině je slovo organický používáno pro označení látek, jejichž základ tvoří řetězíci se atomy uhlíku (organická chemie), nebo v širším smyslu zahrnuje všechny látky s původem v živé přírodě. Použití slovního spojení organická kosmetika nebo organická potravina je nevýstižné.

Organic: Má několik významů. Buď označuje totéž, co v češtině slovo organický, nebo znamená ekologický.

Co jsou bioprodukty?

Takto označujeme přípravky, které byly vyrobeny z ekologických surovin a ekologickým způsobem.

Vztahují se na bioprodukty nějaké zákony?

Na některé bioprodukty se vztahují zákony, jiné regulovány nejsou. Zákonem je vymezeno používání předpony bio pro potraviny a suroviny pro jejich výrobu. Pro jiné komodity zatím zákony neexistují nebo se teprve připravují.

POTRAVINY

Znamená to, že potraviny obsahující v názvu BIO musí mít státní certifikaci

Ano. Pro tyto komodity platí Nařízení Rady (ES) č. 837/2007, jehož analogem je v České republice Zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství v platném znění.

Co znamená pojem ekologické zemědělství?

Zemědělské hospodářství, které pracuje dle zásad ekologického zemědělství, se nazývá ekofarma a majitel je označen jako ekologický podnikatel, který produkuje bioprodukty, případně vyrábí i biopotraviny.

Základním nástrojem pro ověřování kvality produktů ekologického zemědělství s označením bio je systém certifikace. V praxi to znamená, že osoba, která chce vstoupit do tohoto systému, musí být registrována na ministerstvu zemědělství a podstupuje pravidelnou kontrolu dodržování zásad pro produkci bioproduktů.

Jak poznám certifikovanou biopotravinu v obchodě?

Zákon se vztahuje na všechny osoby, které přicházejí do styku s biopotravinami (mimo konečného spotřebitele), tedy i na prodejce. Biopotraviny musí být zřetelně označeny (viz symbol a ukázka značení). Bez těchto náležitostí se nejedná o biopotravinu. **Důležitým požadavkem je, aby biopotraviny byly odděleny viditelně od ostatních potravin.**

příklad značky biopotraviny

Může se objevit BIO v názvu výrobku - potraviny, který nemá biocertifikaci?

NE. V takovém případě se jedná o klamání spotřebitele se všemi právními důsledky.

KOSMETIKA

Může se objevit BIO/přírodní/organický atd. v názvu kosmetiky, která nemá biocertifikaci?

ANO. Certifikace je na rozdíl od potravin dobrovolná. Avšak ten spotřebitel, který nakupuje pouze certifikovanou biokosmetiku, má jistotu, že výrobek je plně srovnatelný s kvalitou biopotraviny a splňuje ekologická kritéria.

Platí pro biokosmetiku nějaké zákony?

Žádná zákonná regulace na značení a požadavky pro biokosmetiku neexistuje. Na kosmetické přípravky se v rámci zemí EU vztahuje Nařízení Rady 1223/2009/ES. Toto nařízení neupravuje požadavky na biokosmetiku.

Znamená to, že „biokosmetika“ ve skutečnosti nemusí být bio?

Bohužel ano. Výrobci kosmetických prostředků mohou v současné době libovolně použít zkratku bio nebo slova přírodní, ekologický, popřípadě jejich cizojazyčná analogia bez nutnosti certifikace. Klamání spotřebitele se v takovém případě těžko dokazuje.

Jak koupit kosmetiku, u které je garantováno, že je „BIO“?

I když neexistují zákony, vyvolal tlak výrobců a spotřebitelů nutnost ověřovat nezávisle biokvalitu u kosmetických prostředků. Většina certifikačních organizací, které ověřují jakost biopotravin, rovněž certifikuje biokosmetiku v dobrovolných programech. V tom případě má spotřebitel garanci, že kupuje skutečně biokosmetiku dle standardů.

Co jsou COSMOS standardy?

Přední evropské certifikační instituce pro biokosmetiku vydaly v roce 2009 návrh jednotných standardů pro biokosmetiku s názvem COSMOS. Plnění těchto standardů vyžaduje svými předpisy také největší česká akreditační instituce pro biopotraviny a biokosmetiku, společnost KEZ o.p.s.

Jak poznám certifikovanou biokosmetiku?

Nezávislý certifikační orgán (nesmí mít žádné personální, obchodní nebo marketingové spojení s výrobcem biokosmetiky) provede na žádost výrobce certifikaci konkrétního kosmetického prostředku. Splnění prostředek podmínky (např. přítomnost biosurovin, zákaz GMO surovin, vyloučení většiny konzervačních látek, podmínka rozložitelnosti tenzidů atd.), obdrží certifikát a právo označit výrobek v biokvalitě.

příklady značky bio kosmetiky

Jaký je rozdíl mezi biosurovinou a přírodní surovinou?

Základní rozdíl spočívá v certifikaci biosurovin. Uvedeme příklad: Kosmetický přípravek obsahuje vysoké procento jojobového oleje a také všechny ostatní suroviny jsou přírodní povahy nebo alespoň jí analogické. To ovšem nestačí pro biocertifikaci. Podmínkou je, aby alespoň jojobový olej byl v kvalitě biosurovin. Výrobce musí pro certifikaci dodat platné osvědčení, že olej je vyráběn jako biosurovina v souladu se zákonem 242/2000 Sb. o ekologickém zemědělství.

Ne každá přírodní surovina splňuje požadavky na biosurovinu.

Zůstává biokosmetice právo používat bioznačku navždy?

Ne. Podobně jako u potravin má certifikát časově omezenou platnost. Zpravidla 2 roky. V průběhu tohoto období se výrobce biokosmetiky musí podrobovat plánovaným i neplánovaným inspekčním kontrolám. Po vypršení platnosti certifikátu podstupuje proces certifikace znovu.

Jaký je rozdíl ve značení kosmetiky Ekologická - Organická - Bio - Přírodní?

Rozdíl nemusí být žádný. Důležité je, aby na výrobku byl symbol a/nebo číslo kontrolní (certifikační) instituce. Jednotlivé certifikační firmy mají svá chráněná označení (např. CPK a CPK BIO /KEZ/, Cosmebio /Ecocert/, Certified Natural Cosmetics /BDIH/).

Jak poznám, co symbol konkrétně znamená?

Na etiketě přípravku najdete název nebo symbol certifikačního orgánu a navštívte jeho internetové stránky nebo jej osobně kontaktujte. Popřípadě si vyžádejte název certifikačního orgánu od výrobce. Je to nejrychlejší způsob, jak zjistit objektivní fakta. Evropské certifikované značky (např. CPK, Cosmebio, BDIH atd.) se řídí jednotnými standardy COSMOS (viz výše). Přesto mohou existovat drobné rozdíly, například v typu povolených nebo zakázaných konzervací nebo ve výši podílu biosložky v biokosmetice.

Jaké jsou nejdůležitější výhody certifikované biokosmetiky?

BIOSUROVINY: Většina certifikované biokosmetiky obsahuje různé procento biosurovin. Dle toho se dělí do stupňů jakosti. Spotřebitel si může být jist, že příroda nebyla pro výrobu biosurovin zneužívána, ale ekologicky využívána. Zákazník má garanci, že například olivový olej použitý v přípravku pochází z ekologického zemědělství a pěstování oliv, jejich sběr a zpracování, bylo v souladu s nařízením Evropské unie o ekologickém zemědělství. To znamená, že nebyla kupříkladu použita syntetická hnojiva a proces produkce se blíží přirozeným podmínkám pěstování oliv tak, jak je znám po staletí.

BEZ PARFÉMŮ: Certifikační instituce zpravidla nedovolují použití syntetických parfémů do biokosmetiky. Je ceněna přirozená vůně použitých přírodních surovin.

BEZ KONZERVACE: Naprostá většina certifikované biokosmetiky není konzervována. Jsou povoleny jen některé syntetické konzervační látky (kyselina benzoová, kyselina sorbová...). V takovém případě musí být spotřebitel na konzervaci výslovně upozorněn. Jsou zakázány parabeny, thiazolinony a jiné běžné konzervační látky.

GMO FREE: Výrobce biokosmetiky musí certifikační instituci doložit, že použité suroviny nebyly pěstovány pomocí geneticky modifikovaných organizmů.

BEZ SYNTETICKÝCH BARVIV: Výrobce může používat pouze přírodní pigmenty nebo barviva.

Rozdílů lze najít více a doporučujeme prostudovat internetové stránky jednotlivých certifikačních orgánů.

Bohatým zdrojem informací jsou české odkazy:

www.syncare.cz/bio-kosmetika

www.kez.cz/prirodni-a-bio-kosmetika

Je biokosmetika prospěšnější pro zdraví člověka?

Všechny kosmetické prostředky na trhu musí splňovat základní podmínku bezpečnosti pro zdraví člověka. Biokosmetika má některé další výhody pro udržení a další rozvoj zdraví. Biokosmetické suroviny pěstované v ekologickém zemědělství nesmí být ošetřovány pesticidy, které mají řadu nežádoucích účinků. Rovněž půda pro pěstování biosurovin nesmí být vyčerpávána trvalým pěstováním jednoho druhu plodiny po mnoho let. **Zdravotní výhodu představuje i skutečnost, že v certifikované biokosmetice nejsou povolovány nejčastější alergenů, tj. syntetické parfémy, barviva a většina konzervačních látek.**

Představuje biokosmetika při likvidaci jejích zbytků nebo při oplachu do vody menší ekologickou zátěž pro přírodu?

Ano. Kosmetické prostředky (především krémy, mléka, šampony a mýdla) obsahují také emulgátory a tenzidy. U certifikované biokosmetiky platí zásada, že tyto látky nebo směsi musí být dobře biologicky rozložitelné. Pro mýdla, šampony a vlasové kondicionéry označené ekoznačkou platí Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1980/2000. V těchto čistících prostředcích mohou být jen povolené emulgátory a tenzidy, které uvádí tzv. DID seznam.

EKOZNAČKA

Certifikovaná biokosmetika vychází z přítomnosti biosurovin v kosmetickém prostředku a doplňkově specifikuje požadavky na další vlastnosti látek použitých pro přípravu biokosmetiky (ne parfémy, ne syntetická barviva, ne syntetické konzervanty aj.). Požadavek na ekologickou rozložitelnost je u certifikované biokosmetiky zakotven jako jeden z dalších znaků.

V porovnání s biokosmetikou klade **ekoznačka důraz na to, aby přípravek představoval při své výrobě, použití a případné likvidaci pro životní prostředí nižší zátěž než porovnatelné výrobky jeho kategorie. Použití biosurovin, zákaz syntetické parfemace nebo konzervace není podmínkou ekoznačky.** Šampon s ekoznačkou může obsahovat jen takové tenzidy, které jsou snadno v přírodě odbouratelné a nacházejí se v DID seznamu. Ekoznačka může být udělena z kosmetických prostředků jen šamponům, mýdlům a vlasovým kondicionérům. Ekoznačku mohou získat i jiné kategorie výrobků (na mytí nádobí, úklidové prostředky, služby, atd.)

Vaše lékárna / Váš kosmetický salon

Několik rad na závěr

- Ujasněte si, proč chcete používat biokosmetiku.
- Zeptejte se v místě, kde kupujete kosmetiku, na nabízený sortiment biokosmetiky.
- POZOR – v názvu výrobku se nemusí objevit slovo bio nebo přírodní, důležitá je certifikace.
- Podívejte se na obal a hledejte značku nebo číslo instituce, která provedla certifikaci biokosmetiky.
- Zeptejte se svého prodejce nebo přímo certifikační instituce (telefonicky, web), co značka znamená.
- Používat biopřípravky je trend, ale ne všechnu kosmetiku nebo potraviny lze vyrábět v kvalitě bio. Řada moderních aktivních látek je syntetické povahy, v přírodě se vyskytují jen velmi omezeně nebo vůbec. Proto ze svého života zcela nevylučujte klasickou kosmetiku. I v této kategorii je řada velmi kvalitních prostředků

Přehled certifikačních institucí biokosmetiky

země	název instituce	název značky	přítomnost bio suroviny	oprávnění certifikovat také bio potraviny	poznámka
Česká republika	KEZ o.p.s. www.kez.cz	1. CPK bio 2. CPK	ano, je podmínkou	ano	CPK = Certifikovaná Přírodní Kosmetika
	Agentura pro ekologicky šetrné výrobky www.cenia.cz	Ekologicky šetrný výrobek	není podmínkou	ne	hlavní důraz kladen na šetrnost výrobku k životnímu prostředí
Francie	Ecocert www.ecocert.com	1. Organic cosmetics 2. Ecological friendly	ano, je podmínkou	ano	organic je zde termín označující původ v ekologickém zemědělství
	Certifikace Ecocertu vystupuje u kosmetiky pod označením COSMEBIO.				
Belgie	Bioforum www.bioforum.be	1. Biogarantie 2. Ecagarantie	ano, je podmínkou	ano	

země	název instituce	název značky	přítomnost bio suroviny	oprávnění certifikovat také bio potraviny	poznámka
Velká Británie	Soil Association www.soilassociation.org	1. Made with minimal 70% organic ingredients 2. Organic	ano, je podmínkou	ano	Organic je zde termín označující původ v ekologickém zemědělství
Neměcko	BDIH www.kontrollierte-naturkosmetik.de	Kontrollierte Natur-Kosmetik (něm.) Certified Natural Cosmetics (ang.)	ano, je podmínkou	ne	
Itálie	ICEA www.aiab.it	Eco-BioCosmetics	ano, je podmínkou	ano	
USA	NSF www.nsf.org	1. Made with Organic 2. Organic	ano, je podmínkou	ano (v rámci NOP-USDA)	
Austrálie	BFA www.bfa.com.au	Certified Organic	ano, je podmínkou	ano (provádí ACO jako součást BFA)	

Česká certifikační organizace pro biopotraviny a biokosmetiku KEZ o.p.s. obdržela v roce 2010 akreditaci ČIA pro certifikaci biokosmetiky. Je jedinou institucí s tímto oprávněním v nových členských zemích EU.

SynCare

Dermokosmetika s vybranými přípravky v kvalitě BIO.

U certifikovaných přípravků garantujeme:

- jen rostlinné suroviny pěstované bez GMO
- bez syntetických parfémů, konzervantů, barviv, PEG emulgátorů, silikonů, umělých olejů a parafinů
- skladování biosurovin, výroba a prodej kosmetiky CPK je dozorován nezávislým inspekčním orgánem KEZ o.p.s.